

**Závěrečná zpráva z monitoringu extenzivně a mozaikově sečených travníků
v Českých Budějovicích**

Botanický a vegetační monitoring

Text: Eva Koutecká a kol.

**Spolupráce v terénu: Lenka Štěrbová, Petr Koutecký, Klára Řehounková,
Anna Müllerová, Lenka Šebelíková, Kamila Vítovcová**

Foto: Eva Koutecká, Jiří Řehounek

České Budějovice, 2021

Úvod

Také v roce 2021 úspěšně pokračoval v Českých Budějovicích již zavedený trend – takzvaná mozaiková seč, což znamená, že plochy byly koseny ve standardních termínech s tím, že na určité části byl vždy zanechaný nepokosený kus o různé velikosti, a to vždy s přihlédnutím k celkové velikosti plochy, ale i k zastoupení kvetoucích bylin v trávniku. Kosené a nekosené části ploch se pravidelně střídaly, takže nekosená plocha v jedné seči byla vždy pokosena v seči následující.

Díky tomu jsme se mohli na mnohých místech (ať už veřejných patřících městu, ale i na místech spravovaných soukromými subjekty – viz např. Výstaviště České Budějovice), setkávat a kochat se pestrými travnatými plochami. Na těchto trávnicích se podařilo vykvést, ale i odplodit a vysemenit se velkému množství bylin. Jednalo se o směs lučních i více ruderálních druhů, z nichž některé můžeme považovat za u nás původní luční druhy, další jsou jasně dosévané spolu s travními směskami, a jiné se do sledovaných ploch dostaly samovolnou migrací a zplaněním.

Dalším velkým přínosem těchto pestrých a voňavých květinových ploch bylo, že se staly ostrovy pro přežití hmyzu a dalších živočichů v městské aglomeraci. V neposlední řadě se tak podařilo zachovat kousek přírody uvnitř šedých ulic a přispět i k estetickému vzhledu našeho města.

To všechno se povedlo díky spolupráci mnoha lidí z různých institucí, zejména zaměstnanců magistrátu ČB, firem realizujících péči o veřejnou zeleň, odborníků, některých soukromých společností, ale např. i majitelů soukromých zahrad.

Abychom mohli sledovat, jak extenzivnější kosení prospívá rostlinným druhům, byl u vybraných ploch zahájen dlouhodobý botanický monitoring, který začal již v loňském roce 2020. Ke sledování jsme vybrali čtyři travní porosty. Dva se nachází na velkých česobudějovických sídlištích Máj a Vltava. Třetí je u křižovatky ulic Husova a Na Dlouhé louce, a čtvrtý před hlavní vstupní branou do areálu Výstaviště České Budějovice a.s.

Plochy pro monitorování rostlinných druhů

Na každém ze čtyř vybraných travních porostů byla vytyčena takzvaná trvalá monitorovací plocha, čili čtverec o velikosti 4 x 4 m. U třech vybraných lokalit byla již v roce 2020 vytyčena čtvercová plocha o velikosti 5 x 5 m, ale v roce 2021 byly tyto čtverce zmenšené na velikost 4 x 4 m (vhodnější velikost pro porovnávání s ostatními snímky v projektu). V roce 2021 byla vytyčena i zbývající 4. plocha u Výstaviště. Rohy čtverců byly označeny plastovými značkami na úrovni terénu, odolnými i pojiždění techniky na sečení trávy aj. Střed čtverce byl zaměřen pomocí GPS souřadnic. Poloha rohových bodů čtverce byla lokalizovaná vůči vybraným orientačním bodům v okolí. Travní plochy jsou v obrázcích vyznačeny červeně, snímková čtvercová plocha žlutě.

Lokalita Máj (ul. Rošického): trávnik na sídlišti Máj (viz mapka), jižním směrem od velkého dubu, který roste v okraji louky u chodníku a silnice E. Rošického. Celá plocha je poměrně heterogenní, v mírném severním svahu, převážně mezofilního charakteru. Na menší části se vyskytují i suchomilnější druhy jako např. hadinec obecný (*Echium vulgare*) nebo písečnice douškolistá (*Arenaria serpyllifolia*). Naopak jižní část je o něco vlhčí, zřejmě díky částečnému zastínění přilehlým panelovým domem. Díky této heterogenitě zde bylo zaznamenáno nejvíce rostlinných druhů ze všech sledovaných ploch. I přes přítomnost značného počtu dvouděložných rostlin na ploše dominují spíše trávy.

Lokalita Vltava: trávník na okraji sídliště Vltava (viz mapka). Jedná se o travnatou plochu zřejmě z části na kamenité navážce, s méně úživnou půdou. V zásadě jde o mezofilní trávník, místy směřující k suchomilnějším společenstvům s mochnou stříbřitou (*Potentilla argentea*), pryskyřníkem hlíznatým (*Ranunculus bulbosus*) a kostřavou ovčí (*Festuca ovina*). Díky většímu podílu dvouděložných rostlin je plocha v sezóně poměrně bohatě kvetoucí. Velmi hojné jsou zde např. štirovník růžkatý (*Lotus corniculatus*) a chrpa luční (*Centaurea jacea*), druhy, které kromě estetického efektu lákají také včely, čmeláky a jiný hmyz, např. na štirovník vázaného motýla modráška jehlicového (*Polyommatus icarus*).

Lokalita U Hocha (Na Dlouhé louce): trávník u křižovatky ulic Husova a Na Dlouhé louce. Jde o druhově pestrý mezofilní trávník s poměrně vysokým zastoupením dvouděložných rostlin a přítomností druhů ne zcela obvyklých v městském prostředí, jako jsou chrastavec rolní (*Knautia arvensis*) nebo jitrocel

prostřední (*Plantago media*). V sezóně jsou zde nápadné zejména hojně se vyskytující kvetoucí chrastavce a chrpy (*Centaurea jacea*).

Výstaviště: rozsáhlé travnaté plochy před vstupní branou do areálu Výstaviště České Budějovice a.s. Většinu plochy tvoří zejména mezofilní trávníky, ale lze zde na menší ploše s podložím z panelů lze nalézt i řídký suchomilný kostřavový trávník. Ze zajímavých druhů lze zmínit např. chrastavec rolní (*Knautia arvensis*), lomikámen zrnatý (*Saxifraga granulata*). Na panelové části se vyskytují místy téměř monodominantní koberce mochny jarní (*Potentilla verna*), v tomto zčásti ruderním porostu se objevilo i několik vzácných suchomilných druhů, jako lomikámen trojprstý (*Saxifraga tridactylites*), úrazník brvitý (*Sagina apetala*), nepatrlec rolní (*Aphanes arvensis*) a bělolist rolní (*Filago arvensis*). Pozemky nejsou v majetku města, kosení zde zajišťuje vlastní technikou Výstaviště České Budějovice a.s.

Zaznamenané druhy

Na všech vytyčených plochách 4 x 4 m byl v tomto roce udělán fytocenologický snímek, a to ve vegetačním optimu – 11. až 12. června., kdy kvetla většina travin i ostatních druhů (viz Tabulka 1).

Na všech plochách byl zároveň udělán soupis všech dohledaných rostlinných druhů, a to i mimo snímkaný čtverec, který navázal na průzkum a soupisy z roků 2019 a 2020. Na Výstavišti byl kromě soupisu všech druhů na travnaté louce před hlavním vchodem udělán zvlášť ještě soupis spíše ruderních druhů vyskytujících se na ruderním stanovišti na panelových podkladech nedaleko křižovatky a hlavní silnice Na Dlouhé louce, protože se jedná o typově jiný charakter porostu.

Na všech plochách bylo zaznamenáno dohromady 113 rostlinných druhů (viz Tabulka 2 se soupisem druhů). Tento počet je vyšší než v loňském roce, protože se jedná o soupis všech nalezených rostlinných druhů během tří roků.

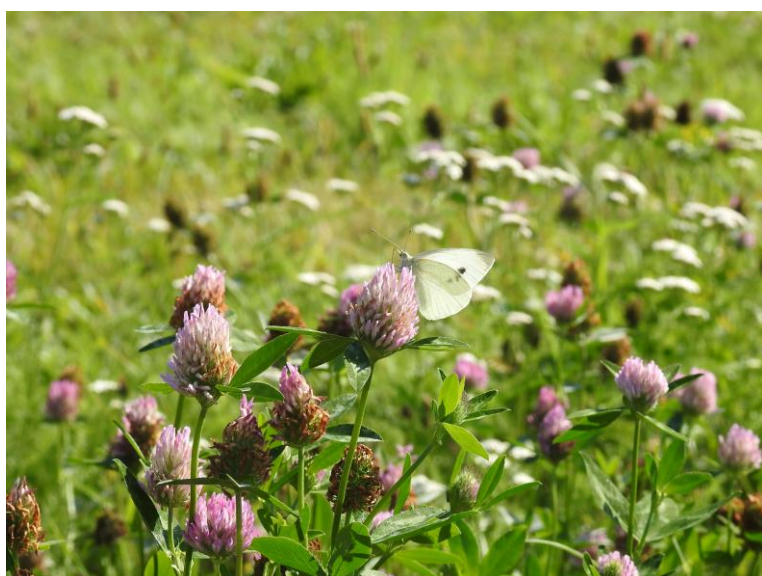
Ze zajímavých druhů byly letos nově na sledovaných trávnících nalezeny např. lomikámen trojprstý, který patří i mezi druhy chráněné zákonem, dále druhy červeného seznamu bělolist rolní, nepatrlec rolní či úrazník brvitý.

Při fytocenologickém snímkování bylo na ploše 4 x 4 m na všech čtyřech lokalitách zaznamenáno mezi 25–30 druhy rostlin. Na všech sledovaných plochách dominují především traviny (např. lipnice luční, srha říznačka, kostřava červená, jilek vytrvalý, psineček obecný) a hojně kvetoucí jetele (jetel plazivý, j. luční a j. pochybný). Mezi nejčastěji v trávnících zastoupené byliny dále patří např. štírovník růžkatý, jitrocel kopinatý, prasetník kořenatý a rožec obecný. A mezi větší a nápadně kvetoucí byliny lákající hmyz patří dále chrpa luční (rostoucí především na lokalitách Vltava a Výstaviště), chrastavec rolní

(který se velmi zdatně rozrůstá především na louce U Hocha), svízel bílý, pryskyřník hlíznatý nebo v trávnicích vzácnější kopretina bílá.

Vzhled monitorovaných ploch v roce 2021:

Máj (Rošického)

Vltava (prostřední, velká louka)

U Hocha (Na Dlouhé louce)

Výstaviště - trávník

Výstaviště – suchomilný ruderní trávnik

Bělolist rolní (*Filago arvensis*, vpravo nahoře), nepatrnc rolní (*Aphanes arvensis*, vlevo dole) a lomikámen zrnatý (*Saxifraga tridactylites*, vpravo dole).

Tabulka 1: Fytocenologické snímky na trvalých plochách na extenzivně kosených travních v Českých Budějovicích, stav v červnu 2021 (tabulka je doplněna i o snímky ze čtyř ploch, kde probíhá nebo se chystá extenzivní seč, ale nebyly na nich pořízeny soupisy všech druhů, stav v červnu, případně v červenci 2021)

		19.07. 2021	16.06. 2021	16.06. 2021	16.06. 2021	12.06. 2021	11.06. 2021	12.06. 2021	12.06. 2021
Lokalita		Modry most	U kapličky	U Normy	Garáže - Máj	Máj (Rošického)	Vltava	Hoch	Výstaviště
Celková pokryvnost	v %	95	80	75	75	98	95	98	92
Bylinné patro	v %	95	80	75	75	98	95	98	92
Mechové patro	v %	10	+	50	30	3	10	10	3
Stupnice		%	%	%	%	Br.-Bl.	Br.-Bl.	Br.-Bl.	Br.-Bl.
<i>Agrostis capillaris</i>	psineček obecný	1			2	3			2b
<i>Achillea millefolium</i>	řebříček obecný	1	25		1		1	2b	2a
<i>Alopecurus pratensis</i>	psárka luční		5				+		
<i>Arenaria serpyllifolia</i>	písečnice douškolistá				r		+		+
<i>Arrhenatherum elatius</i>	ovsík vyvýšený		1			r			
<i>Bellis perennis</i>	sedmikráska obecná	+	+	+		+	1	+	1
<i>Bromus hordaceus</i>	sveřep měkký							+	+
<i>Calamagrostis epigejos</i>	třtina křovištní			+					
<i>Campanula glomerata</i>	zvonek klubkatý		5						
<i>Campanula patula</i>	zvonek rozkladitý								+
<i>Carex hirta</i>	ostřice srstnatá	+		+		r		+	
<i>Centaurea jacea</i>	chrpa luční		+				1		2a
<i>Cerastium arvense</i>	rožec rolní						1		
<i>Cerastium glomeratum</i>	rožec klubkatý								2a
<i>Cerastium holosteoides</i>	rožec obecný	+	+	+	+	+	1	2a	2a
<i>Convolvulus arvensis</i>	svlačec rolní		1						

<i>Crepis biennis</i>	škarda dvouletá		2						
<i>Crepis capillaris</i>	škarda vláskovitá								+
<i>Cynosurus cristatus</i>	pohánka hřebenitá					2b			
<i>Dactylis glomerata</i>	srha laločnatá		1			1	2a	2b	2m
<i>Dianthus carthusianorum</i>	hvozdík kartouzek				1				
<i>Dianthus deltoides</i>	hvozdík kropenatý				1				
<i>Elytrigia repens</i>	pýr plazivý		+	+		1	1	+	
<i>Festuca brevipila</i>	kostřava tuhá				15				2b
<i>Festuca pratensis</i>	kostřava luční		2	2	1				
<i>Festuca rubra</i>	kostřava červená		5	30	40	3	3	3	2b
<i>Galium album</i>	svízel bílý						2a	3	
<i>Holcus mollis</i>	medyněk měkký							+	
<i>Hypericum perforatum</i>	třezalka tečkovaná				2				
<i>Hypochaeris radicata</i>	prasetník kořenatý		1	1	1		1	2a	+
<i>Knautia arvensis</i>	chrastavec rolní							3	
<i>Lathyrus pratensis</i>	hrachor luční					+			
<i>Leontodon autumnalis</i>	máchelka podzimní	10		1	+	+	+		
<i>Leontodon hispidus</i>	máchelka srstnatá				+				
<i>Lepidium draba</i>	vesnovka obecná							+	
<i>Leucanthemum vulgare</i>	kopretina bílá	r			2	+			
<i>Lolium perenne</i>	jílek vytrvalý	5	1	1	1	2m	2b		2b
<i>Lotus corniculatus</i>	štírovník růžkatý			3		2b	2b		3
<i>Luzula campestris</i>	bika ladní							1	
<i>Medicago lupulina</i>	tolice dětelová					2a	+	1	
<i>Phleum pratense</i>	bojínek luční	+						2a	
<i>Plantago lanceolata</i>	jitrocel kopinatý	10	2	1	5	2a	1	2a	2a
<i>Poa angustifolia</i>	lipnice úzkolistá	25		3					
<i>Poa compressa</i>	lipnice smáčkнутá			3					
<i>Poa pratensis</i>	lipnice luční		15	10		2a	3	3	2b
<i>Potentilla argentea</i>	mochna stříbrná		+		2				

<i>Potentilla reptans</i>	mochna plazivá					1	r	1	+
<i>Prunella vulgaris</i>	černohlávek obecný	+						+	+
<i>Prunus sp.</i>	slivoň			r					
<i>Quercus robur</i>	dub letní			r					r
<i>Ranunculus bulbosus</i>	pryskyřník hlíznatý						2m		
<i>Ranunculus repens</i>	pryskyřník plazivý				+				
<i>Rorippa austriaca</i>	rukev rakouská					+	1		
<i>Rumex obtusifolius</i>	šťovík tupolistý								+
<i>Sanguisorba officinalis</i>	krvavec toten						+		
<i>Saxifraga granulata</i>	lomikáme zrnatý						1		
<i>Stellaria graminea</i>	ptačinec trávovitý						1	1	
<i>Stellaria media</i>	ptačinec prostřední	+							
<i>Symphytum officinale</i>	kostival lékařský					+			
<i>Taraxacum sect. Taraxacum</i>	pampelišky smetánky	+	3	2	+	1	+	+	1
<i>Trifolium alpestre</i>	jetel alpský				2				
<i>Trifolium dubium</i>	jetel pochybný		25		3	2b	+	2b	2b
<i>Trifolium pratense</i>	jetel luční	15		5		1	2b	2a	2b
<i>Trifolium repens</i>	jetel plazivý	30	3	10	1	4	4	3	4
<i>Trisetum flavescens</i>	trojštět žlutavý	1							
<i>Veronica arvensis</i>	rozrazil rolní			+	+	+	1	1	1
<i>Veronica chamaedrys</i>	rozrazil rezekvítek	1						1	r
<i>Veronica serpyllifolia</i>	rozrazil douškolistý	5							r
<i>Vicia angustifolia</i>	vikev úzkolistá			+					
<i>Vicia cracca</i>	vikev ptačí						+		
<i>Viola arvensis</i>	violka rolní				+				
Celkem druhů		19	21	22	24	25	30	27	28

Tabulka 2: Soupis rostlinných druhů na čtyřech monitorovaných lokalitách s trvalými plochami v roce 2021 (na lokalitě Výstaviště jsou dva typy travních ploch).

		Máj (Rošického)	Vltava (prostřední, velká)	Na Dlouhé louce	Výstaviště trávník	Výstaviště - ruderální plochy a panely (neúplný soupis)
<i>Aegopodium podagraria</i>	bršlice kozí noha	1				
<i>Agrostis capillaris</i>	psineček obecný	1			1	
<i>Achillea millefolium</i>	řebříček obecný	1	1	1	1	1
<i>Alchemilla sp.</i>	kontryhel				1	
<i>Alopecurus pratensis</i>	psárka luční	1	1			
<i>Aphanes arvensis</i>	nepatrlec rolní					1
<i>Arctium minus</i>	lopuch menší	1				
<i>Arenaria serpyllifolia</i>	písečnice douškolistá	1	1		1	
<i>Arrhenatherum elatius</i>	ovsík vyvýšený	1		1		
<i>Artemisia vulgaris</i>	pelyněk černobýl	1				
<i>Barbarea vulgaris</i>	barborka obecná	1	1	1		
<i>Bellis perennis</i>	sedmikráska obecná (chudobka)	1	1	1	1	1
<i>Bromus hordeaceus</i>	sveřep měkký	1	1	1	1	
<i>Campanula patula</i>	zvonek rozkladitý			1	1	
<i>Capsella bursa-pastoris</i>	kokoška pastuší tobolka	1				
<i>Carex hirta</i>	ostřice srstnatá	1		1		1
<i>Carex muricata agg.</i>	okruh ostřice měkoostenné	1		1		
<i>Centaurea jacea</i>	chrpa luční	1	1	1	1	1
<i>Cerastium arvense</i>	rožec rolní		1			
<i>Cerastium glomeratum</i>	rožec klubkatý				1	1
<i>Cerastium holosteoides</i>	rožec obecný	1	1	1	1	
<i>Cirsium arvense</i>	pcháč oset	1			1	1
<i>Cirsium vulgare</i>	pcháč obecný	1				
<i>Convolvulus arvensis</i>	svlačec rolní			1		
<i>Conyza canadensis</i>	turanka kanadská					1
<i>Crepis biennis</i>	škarda dvouletá			1		
<i>Crepis capillaris</i>	škarda vláskovitá			1	1	1

<i>Cynosurus cristatus</i>	pohánka hřebenitá	1		1		
<i>Dactylis glomerata</i>	srha laločnatá, srha říznačka	1	1	1	1	
<i>Daucus carota</i>	mrkev obecná	1				
<i>Echium vulgare</i>	hadinec obecný	1		1		1
<i>Elymus repens</i>	pýr plazivý	1	1	1		
<i>Erigeron annuus</i>	turan roční	1	1	1		
<i>Erodium cicutarium</i>	pumpava obecná			1		1
<i>Festuca brevipila</i>	kostřava drsnolistá /tuhá				1	1
<i>Festuca ovina</i> ?	kostřava ovčí		1			
<i>Festuca pratensis</i>	kostřava luční			1		
<i>Festuca rubra</i>	kostřava červená	1	1	1	1	1
<i>Filago arvensis</i>	bělolist rolní					1
<i>Galium album</i>	svízel bílý	1	1	1	1	1
<i>Geranium pusillum</i>	kakost maličký	1		1		1
<i>Geum urbanum</i>	kuklík městský	1				
<i>Glechoma hederacea</i>	popenec obecný			1		
<i>Heracleum sphondylium</i>	bolševník obecný		1			
<i>Herniaria glabra</i>	průtržník lysý					1
<i>Holcus mollis</i>	medyněk měkký	1		1		
<i>Hordeum murinum</i>	ječmen myší					1
<i>Hypericum perforatum</i>	třezalka tečkovaná	1			1	1
<i>Hypochaeris radicata</i>	prasetník kořenatý	1	1	1	1	1
<i>Juncus tenuis</i>	sítina tenká					1
<i>Knautia arvensis</i>	chrastavec rolní			1	1	
<i>Lamium amplexicaule</i>	hluchavka objímavá					1
<i>Lamium purpureum</i>	hluchavka nachová		1	1		
<i>Lathyrus pratensis</i>	hrachor luční	1	1		1	
<i>Leucanthemum vulgare</i>	kopretina bílá	1	1			
<i>Lepidium draba</i> (syn. <i>Cardaria draba</i>)	vesnovka obecná			1		1
<i>Lolium perenne</i>	jílek vytrvalý	1	1	1	1	

<i>Lotus corniculatus</i>	štírovník růžkatý	1	1	1	1	
<i>Luzula campestris</i>	bika ladní		1	1		1
<i>Lycnis flos-cuculi</i>	kohoutek luční	1				
<i>Lysimachia nummularia</i>	vrbina penízková			1		
<i>Matricaria chamomilla</i>	heřmánek pravý	1				
<i>Medicago lupulina</i>	tolice dětelová	1	1	1	1	1
<i>Myosotis arvensis</i>	pomněnka rolní	1				
<i>Oxalis corniculata</i>	šťavel růžkatý			1		
<i>Phleum pratense</i>	bojínek luční		1	1		
<i>Plantago lanceolata</i>	jitrocel kopinatý	1	1	1	1	1
<i>Plantago major</i>	jitrocel větší	1		1		
<i>Plantago media</i>	jitrocel prostřední			1		
<i>Poa trivialis</i>	lipnice obecná	1				
<i>Poa pratensis</i>	lipnice luční	1	1	1	1	
<i>Polygonum aviculare agg.</i>	truskavec ptačí					1
<i>Potentilla anserina</i>	mochna husí	1				
<i>Potentilla argentea</i>	mochna stříbrná	1	1			1
<i>Potentilla reptans</i>	mochna plazivá	1	1	1	1	
<i>Potentilla verna</i>	mochna jarní			1	1	
<i>Prunella vulgaris</i>	černohlávek obecný			1	1	
<i>Quercus juv.</i>	dub	1			1	
<i>Ranunculus bulbosus</i>	pryskyřník hlíznatý		1		1	
<i>Ranunculus repens</i>	pryskyřník plazivý	1				
<i>Rorippa austriaca</i>	rukev rakouská	1	1	1	1	1
<i>Rumex acetosella</i>	šťovík menší			1		
<i>Rumex crispus</i>	šťovík kadeřavý	1	1			
<i>Rumex obtusifolius</i>	šťovík tupolistý		1		1	
<i>Sagina apetala</i>	úrazník brvitý					1
<i>Sagina procumbens</i>	úrazník položený					1
<i>Sanguisorba officinalis</i>	krvavec toten		1			
<i>Saxifraga granulata</i>	lomikámen zrnatý		1		1	
<i>Saxifraga tridactylites</i>	lomikámen trojprstý					1

<i>Scorzoneroidea autumnalis</i>	máchelka podzimní, podzimka obecná	1	1	1	1	
<i>Sedum sexangulare</i>	rozchodník šestiřadý					1
<i>Spergularia rubra</i>	kuřinka červená					1
<i>Stellaria graminea</i>	ptačinec trávovitý		1	1		
<i>Stellaria media</i>	ptačinec prostřední	1				
<i>Symphytum officinale</i>	kostival lékařský	1				
<i>Tanacetum vulgare</i>	vratič obecný	1				
<i>Taraxacum sect. Taraxacum</i>	pampelišky smetánky	1	1	1	1	1
<i>Trifolium arvense</i>	jetel rolní					1
<i>Trifolium dubium</i>	jetel pochybný	1	1	1	1	
<i>Trifolium pratense</i>	jetel luční	1	1	1	1	1
<i>Trifolium repens</i>	jetel plazivý	1	1	1	1	1
<i>Trisetum flavescens</i>	trojštět žlutavý		1	1		
<i>Urtica dioica</i>	kopřiva dvoudomá		1	1		
<i>Veronica arvensis</i>	rozrazil rolní	1	1	1	1	
<i>Veronica chamaedrys</i>	rozrazil rezevitek	1	1	1	1	
<i>Veronica persica</i>	rozrazil perský	1				
<i>Veronica serpyllifolia</i>	rozrazil douškolistý	1			1	
<i>Vicia angustifolia</i>	vikev úzkolistá	1				
<i>Vicia sepium</i>	vikev plotní	1				
<i>Vicia cracca</i>	vikev ptačí		1			
<i>Viola odorata</i>	violka vonná					
<i>Viola tricolor</i>	violka trojbarevná	1			1	1
<i>Vulpia myuros</i>	mrвка myší ocásek					1

Závěr

Ačkoliv se jedná pouze o městské trávníky, při bližším zkoumání můžeme konstatovat, že i ty jsou poměrně druhově bohaté. Na lokalitě Máj bylo zaznamenáno celkem 65 druhů rostlin, na lokalitě Vltava 46 druhů, na lokalitě U Hocha 56 druhů a na lokalitě Výstaviště dokonce 64 druhů bylin. Díky odložení kosení měly šanci vykvést a dozrát i vysoké kvetoucí byliny, jako jsou např. kopretina bílá (*Leucanthemum vulgare*), chrpa luční (*Centaurea jacea*), chrastavec rolní (*Knautia arvensis*), svíze bílý (*Galium album*) nebo některé vikve – např. vikev ptačí (*Vicia cracca*), a mnohé další druhy. A právě tyto

vysoké barevně kvetoucí druhy nejvíce přispívají potravou pro hmyz a zároveň slouží jako potěcha oka pro kolemjdoucí. Na velkých sídlištních a městských trávnících nerostou většinou druhy chráněné a ohrožené, přesto tu můžeme najít druhy méně běžné, jako např. lomikámen zrnatý (*Saxifraga granulata*) nebo pryskyřník hlíznatý (*Ranunculus bulbosus*). Při výběru plochy vhodné k mozaikové seči ale musíme zohlednit i výskyt ruderalních druhů, které je naopak vhodné pravidelným kosením potlačovat. Jedná se například o pcháč oset (*Cirsium arvense*), nebo křídlatku japonskou (*Reynoutria japonica*), které se místy vyskytují např. v trávnících před Výstavištěm, a jejichž výskyt a případné šíření je také vhodné monitorovat. Zároveň jsou plochy, kde se ruderalní nebo invazivní druhy objeví, vyjmuty z ploch sečených mozaikovou sečí a navraceny do režimu standardních sečí tak, aby se zabránilo jejich dalšímu šíření.

Ze zajímavých druhů byly letos nově na sledovaných trávnících nalezeny např. lomikámen trojprstý (*Saxifraga tridactylites*), který patří i mezi druhy chráněné zákonem, dále druhy červeného seznamu bělolist rolní (*Filago arvensis*), nepatrlec rolní (*Aphanes arvensis*) či úrazník brvitý (*Sagina apetala*). V těchto případech jde spíše o druhy méně nápadné, kterých si běžný kolemjdoucí ani nevšimne, a které – ač považované celorepublikově za vzácné – v tomto případě zplaněly v ruderalním porostu na nepůvodním stanovišti. Rozhodně jim prospívá stávající režim na současných plochách Výstaviště, kdy dochází k pravidelnému narušování dané lokality.

V rámci Českých Budějovic je v současné době několik dalších střídavě nebo extenzivněji kosených ploch, díky nimž se přímo ve městě úspěšně daří i druhům z červeného seznamu rostlin ČR (v závorce je udáván stupeň ohrožení pro celou ČR/pro jižní Čechy), jako je zvonek klubkatý (*Campanula glomerata*) (-/C3), který roste v travnatém lemu chodníku podél Husovy třídy, zvonečník černý (*Phyteuma nigrum*) (C3/C4), který se místy hojně rozrůstá v nyní extenzivněji kosených částech městského parku Stromovka, nebo jestřábník klubkatý (*Hieracium glomeratum*) (C4/-) na Vltavě. Právě díky přechodu na extenzivnější režim kosení ve vybraných lokalitách měly tyto druhy v posledních dvou letech možnost vykvést a vytvořit semena. I tyto plochy jsou průběžně monitorovány.

Tento projekt je spolufinancován Statutárním městem České Budějovice.

